

Uit de verzameling van: Ron de Haan

Een bijzondere lobbenpijp.

Vele jaren geleden tijdens een inkoopreis in Italië bezocht ik o.a. Milaan waar een van mijn leveranciers woont en werkt. Nu was het mij bekend dat Milaan een zeer hoogwaardige antiekwijk heeft in de omgeving van de Duomo (hartje centrum) en zeker vergelijkbaar met de Spiegelstraat in Amsterdam. Wat ik toen nog niet had kunnen bevroeden was dat zich daar een zaak bevindt die gespecialiseerd is in "herenleed". De antiekzaak was snel gevonden en het deel tabacologie bleek zo'n 70 procent van de collectie te beslaan. Een waar eldorado voor de verzamelaar. Het merendeel bestond uit meerschium en houten pijpen wat ook de voorkeur van de eigenaar bleek te zijn.

In de daarop volgende halfjaarlijkse bezoeken ontstond een vriendschap die ertoe leidde dat er uit altijd gesloten laden soms een héél bijzonder stuk op tafel kwam wat hij dan vervolgens niet wilde verkopen, maar een enkele lukte het wel zoals met deze fraai ingelegde pijp.

Van de hieronder beschreven pijp is mij slechts één ander, minder fraai, exemplaar bekend en deze bevindt zich in de Rothschild collectie in Grasse.

De pijp behoort tot het "lobben model" en dit type komt vooral voor in Centraal Europa dus landen als Oostenrijk, Hongarije, Zuid Duitsland en Tsjechië. De oorsprong van dit model moet echter gezocht worden in de gebieden rond de Middellandse zee en met name het oostelijke gedeelte en Noord Afrika. Het lobben model werd uiteindelijk één van de meest toegepaste vormen en in alle maar mogelijk denkbare materialen uitgevoerd tot aan eboniet aan toe. Wij kennen dit model natuurlijk ook uit de kleipijp productie in vele vorm varianten en wel vanaf het



begin van de 18 eeuw tot in de 20 eeuw aan toe.(zowel in fantasie als manchet pijp). De exacte herkomst van de afgebeelde pijp is niet te bepalen. Ook niet via de zilverkeuren, die vertellen hoogstens iets over waar de pijp is afgemonteerd. Het meesterteken AM in een rechthoek alleen brengt ons dus ook al niet veel verder.



De pijp is te dateren rond het midden van de 19e eeuw. Het is een vrij forse pijp met een hoogte van 9,5 cm en een breedte van 10 cm. De pijp is uit vruchtboomhout gemaakt, de binnenkant van de ketel is voorzien van een metalen bus tegen het inbranden, en de steelinzet is voorzien van een koperen bus mogelijk voor extra stevigheid. Vruchtboomhout is vrij zacht en gemakkelijk brandbaar maar daardoor wel weer eenvoudiger te bewerken.

Uitzonderlijk is de versiering. Deze is samengesteld uit honderden stukjes parelmoer en messing nageltjes die de gehele oppervlakte van de pijp bedekken.

Deze versiering is, nadat de pijp zijn definitieve vorm had gekregen, pas aan gebracht en alle tussenliggende ruimtes zijn toen opgevuld met een soort vloeibare kit die na droging ligt afgeschuurd kon worden waardoor het totale oppervlak toch glad aanvoelt.

Literatuur.

La collection de la baronne Alice Rothschild
Expositie catalogus 18 september - 9 oktober
2004, Grasse , Frankrijk
Bibliotheque municipale de Grasse

PIJPELOGISCHE KRING NEDERLAND



PIJPELOGISCHE



NEDERLAND

Kwartaalblad voor de
pijpenverzamelaar
en onderzoeker

Jaargang 31, nummer 122
Oktober 2008